

REPUBLIKA HRVATSKA

**ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA**

SKUPŠTINA/ASSEMBLEA

Pazin, Drščevka 3

Tel: 052/351-667, Fax: 052/351-686

KLASA: 021-04/19-02/57

URBROJ: 2163/1-01/7-19-01

Pazin, 25.rujna 2019.

ZAPISNIK

sa 24. svečane sjednice Skupštine Istarske županije, održane 25. rujna 2019. godine (srijeda), u Spomen domu sjedinjenja i slobode u Pazinu povodom Dana Istarske županije

DNEVNI RED:

1. Izvođenje himni, državne i istarske
2. Voditeljica Sonja Marušić otvara program svečane sjednice Skupštine Istarske županije
3. VALTER DRANDIĆ – pozdravni govor
4. EDO JERMAN – pozdravni govor
5. PETAR MAMULA, Zamjenik župana Primorsko-goranske županije – pozdravno obraćanje
6. Kulturno umjetničko društvo Matko Brajša Rašan: „Radićeva rožica“ (Matko Brajša Rašan), „Zrasla mi ladonja“ (Matko Brajša Rašan), „Bella ciao“
7. MARIO BRATULIĆ, izaslanik Hrvatskog sabora i načelnik općine Sv.Petar u Šumi – pozdravno obraćanje
8. VLADIMIR LONČAREVIĆ, izaslanik predsjednice Republike Hrvatske i savjetnik za analitiku i unutarnju politiku, pozdravno obraćanje
9. FABRIZIO RADIN, Župan, – prigodni govor
10. Etno grupa Šćike: „Grimalda“ (tradicijska) „Grožnjana grada“ (Anton Horvat), „Draga nam je zemlja“ (Ratko Barać)

VIJEĆNICI SKUPŠTINE ISTARSKE ŽUPANIJE

Red br.	VIJEĆNIK	LISTA	PRIMJEDBE
1.	Valter Drandić	IDS – HNS – ISU – HSLs – Zeleni	
2.	Eliana Barbo	IDS – HNS – ISU – HSLs – Zeleni	
3.	Zvonko Liović	IDS – HNS – ISU – HSLs – Zeleni	
4.	Cinzia Poček Kranjec	IDS – HNS – ISU – HSLs – Zeleni	

5.	Eleonora Kotiga Vaš	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
6.	Vili Rosanda	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
7.	Marija Kadoić Balaško	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
8.	Tedi Chiavalon	IDS – HNS - ISU-PIP – HSLs – Zeleni	
9.	Suzana Ladavac	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
10.	Nevia Poropat	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
11.	Josip-Anton Rupnik	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
12.	Vedrana Gregorović Hrvatinić	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
13.	Petar Macura	IDS – HNS - ISU– HSLs – Zeleni	
14.	Vladimir Buršić	IDS – HNS - ISU– HSLs – Zeleni	
15.	Zdenko Pliško	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
16.	Jasna Bolić	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
17.	Miloš Bajić	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
18.	Tamara Brussich	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
19.	Frančesko Andreja	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
20.	Bruno Stermotić	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
21.	Sandro Jurman	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
22.	Robert Velenik	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
23.	Irena Peruško	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
24.	Boris Rogić	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
25.	Davor Komar	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
26.	Vanda Poropat	IDS – HNS - ISU – HSLs – Zeleni	
27.	Marino Baldini	SDP - HSU - SDSS	
28.	Ljerka Peruško	SDP - HSU - SDSS	
29.	Radovan Cvek	SDP - HSU – SDSS	
30.	dr.sc. Sanja Radolović	SDP - HSU – SDSS	
31.	Milio Bulić	SDP - HSU – SDSS	
32.	Silvano Hrelja	SDP - HSU - SDSS	
33.	Goran Subotić	SDP - HSU – SDSS	
34.	Mirjana Galo	SDP - HSU - SDSS	
35.	Ilirjana Croata Medur	HDZ	
36.	Jurica Šiljeg	HDZ	
37.	mr.sc. Tatjana Tomaić	HDZ	
38.	dr.sc. Dubravko Marković	HDZ	
39.	Aleksa Vale	HDZ	
40.	Damir Grünbaum	Nezavisni	
41.	Damir Prodan	Živi zid	
42.	Gordana Čakić	Nezavisna	
43.	dr.sc. Tea Golja	Nezavisna	
44.	Ladislav Turčinović	MOST NL	mirovanje mandata
45.	Divna Radolović Rosanda	Nezavisna	

Zbor Roženice izvodi državnu i županijsku himnu.

Voditeljica programa Sonja Marušić zaželjela je svim prisutnima dobrodošlicu na svečanu sjednicu Skupštine Istarske županije povodom Dana Istarske županije. Zahvaljuje Mješovitom zboru KUD-a Matko Brajša Rašan i prof. Ireni Vladisavljević na izvedbi državne i županijske himne.

Istarska Županija od 1994. godine obilježava svoj dan. Za Dan istarske županije odabran je datum 25. rujan, kao sjećanje na rujanske dane ratne 1943. godine, kada su donesene

Pazinske odluke o pripojenju Istre matici zemlji Hrvatskoj. Od rujna 2005. godine ovaj datum se obilježava i kao spomendan u Republici Hrvatskoj.

Poziva predsjednika Skupštine Istarske županije g. Valtera Drandića da pozdravi uzvanike i otvori svečanu sjednicu u povodu 25. rujna – Dana Istarske županije.

VALTER DRANDIĆ, predsjednik Skupštine Istarske županije

Poštovani g. istarski Župane, signor presidente della Regione Istriana Fabrizio Radin

g. predsjedniče Gradskog vijeća Grada Pazina, domaćina

Štimane vijećnice i vijećnici Istarskog Sabora – Egregi Consiglieri della Dieta Istriana

Cijenjeni uzvanici i gosti – Drugarice i drugovi – Care Amiche e amici.

U ime Skupštine Istarske županije i osobno čestitam svim građankama i građanima Istre i svima Vama koji ste danas uveličali ovu svečanost – Dan Istarske županije.

Congratulazioni per l'anniversario della Regione Istriana.

Čestitam i 76. obljetnicu Pazinskih odluka o sjedinjenju i 75. obljetnicu formiranja slavne 43. Istarske divizije.

Hvala svim sudionicima tih slavних događaja, borcima NOR-a, hvala braniteljima Domovinskog rata.

Pozivam Vas da minutom šutnje odamo počast svim ljudima koji su zaslužni za našu Istru, a nažalost nisu više među nama.

Neka im je vječna hvala i slava!

U ovoj svečanoj prigodi posebno pozdravljam:

- Izaslanika Predsjednice Republike Hrvatske dr.sc. Vladimira Lončarevića
- Izaslanika predsjednika Hrvatskog sabora, Maria Bratulića
- Izaslanika Vlade Republike Hrvatske i ministra turizma g. Garija Capellija,
- Pomoćnicu ministra turizma, gospođu Moniku Udovičić
- Istarskog Župana g. Fabrizia Radina
- Zamjenice Župana Sandru Ćakić Kuhar i Giuseppinu Rajko
- Potpredsjednicu i Potpredsjednika Skupštine Istarske Županije Tamaru Brussich i Marina Baldinija
- Zamjenika Župana Primorsko-goranske županije g. Petra Mamulu
- Sve gradonačelnike i načelnike općina i gradova Istarske županije
- Predstavnike udruga Saveza antifašističkih boraca i antifašista Istarske županije, sve drugarice i drugove na čelu s predsjednikom udruge drugom Tomislavom Ravničem
- Predstavnike udruga branitelja Domovinskog rata
- Pročelnike upravnih tijela i službi u Istarskoj županiji
- Predstojnika Ureda državne uprave u Istarskoj županiji
- Načelnika Policijske uprave Istarske g. Božu Kirina
- Predsjednicu Županijske gospodarske komore Pula Jasnu Jaklin Majetić
- Predsjednika Obrtničke komore Istarske županije Roberta Momića
- Presidente della Giunta della Unione italiana signor Marin Corva
- Sve dobitnike priznanja Istarske županije
- Predstavnike pravosuđa
- Predstavnike policije
- Predstavnike vatrogastva i civilne zaštite
- Predstavnike osnovnog i srednjeg školstva, obrazovanja, tehničke kulture i sporta
- Predstavnike sveučilišta, visokog školstva i znanstveno-istraživačkih institucija
- Predstavnike zdravstva i socijalne skrbi
- Predstavnike nacionalnih manjina
- Predstavnike vjerskih zajednica

- Predstavnik gospodarstva i obrtništva
- Predstavnik Lučke kapetanije i ravnatelje Lučkih uprava
- Predstavnik umirovljenika i sindikata
- Predstavnik svih naših javnih ustanova i trgovačkih društava
- Predstavnik sredstava javnog informiranja

Hvala svima koji ste se odazvali na ovu današnju svečanost, a poseban pozdrav ide današnjim izvođačima, Mješovitom zboru Matko Brajša Rašan i Etno skupini Šćike, koje ćemo imati prilike slušati.

Dvadeset i šest je lit Istarske županije, sedadeset i šest lit Pazinskih odluka i sedadeset i pet lit od formiranja slavne 43. Istarske divizije.

Događaji su to koji snažno uzdižu istarski ponos i domišljaju nas na mnoge postignute ciljeve i izvanredne ljudske i političke vrijednosti generacija ljudi koji su od ove zemlje, od naše Istre učinili najnapredniju i najrazvijeniju hrvatsku regiju.

Datumi koje obilježavamo, imaju svoje točke sinteze, koje su naša prošlost, naša sadašnjost i budućnost:

- Istra koja se ne predaje,
- Istra koja stalno afirmira svoje vrijednosti,
- Istra sposobna valorizirati vlastitu povijest,
- Istra koja ljubomorno čuva vlastiti identitet,
- Istra koja dosljedno provodi vlastitu politiku – dalekovidnu i odlučnu.

Sva ta lita velikega entuzijazma, upornosti i dosljednosti i danas traju, animiraju naše nade i naše djelovanje, pomoru nam da izdržimo nedaće i teškoće i da gremo naprid – kao Najbolja hrvatska regija – Europska regija.

E noi, abbiamo il dovere di guardare avanti con fiducia, impegnandoci a lasciare alle future generazioni un posto dove poter realizzare i propri sogni con dignità e convinzione.

Per fare questo, dobbiamo agire con coraggio, assumendoci la responsabilità delle scelte che spettano a chi è stato eletto, a chi oggi rappresenta la volontà politica della gente d'Istria.

E un'enorme responsabilità. Odgovornost je to prema sadašnjosti, prema budućnosti, ali i prema prošlosti.

Istarska povijest je ona koje se danas domišljamo, koju danas obilježavamo. Primjeri mnogih Istrijana – „pionira“, koji su znali afirmirati principe i vrijednosti naše Istre, inspiracija su svima nama koji svaki dan prelazimo škalin po škalin kako bi ispunili svoju obavezu.

Na svojem delu, u svojoj fameji, u svojoj kumpaniji, pa i u politiki.

U svemu temu antifašizam je bija i usta trajno civilizacijsko, trajno ljudsko opredjeljenje Istre.

I danas ovaj govor želim posvetiti upravo tome.

Podsjetimo se,

Dan danas su vidljive zastrašujuće posljedice fašizma, ideologije koja je gotovo srušila i spalila svijet.

I ne, ne mislim tu samo na materijalne posljedice, puno su teže podjele koje su ostale ili se ponovno stvaraju u glavama.

Za mene, za sve nas antifašizam je stalno potreban, nije izgubio smisao kako se to danas želi prikazati.

Antifašizam danas je drukčije pojavnosti, ali smisao je isti, on znači sudjelovati,... znači izaći na trg ili tamo gdje je potrebno i hrabro i jasno izraziti svoj stav.

Pravo pitanje koje si treba postaviti nije ča to danas znači biti antifašist, pravo pitanje je ča to danas dela, kako danas djeluje antifašist?

Nažalost, mnogi se u Hrvatskoj danas pitaju nešto posve drugo: Što radim ovdje, u ovoj Hrvatskoj u kojoj teško mogu zamisliti budućnost?

Većina mlade generacije – Generacija Erasmus ne vidi svoju budućnost u svojoj kući, u svojoj zemlji. To je generacija neizvjesnosti, stalno na putu, gotovo kao neki emigranti bez svoj ognjišta. A to su samo naša dica... mnogima to nažalost još uvijek nije jasno.

Kako u takvim uvjetima odgovoriti na izazov vremena i reći što je to antifašizam sadašnjosti, ...budućnosti?

Tvrdnje da su današnje djevojke i mladići neangažirani, da ih ne privlači politika, društveni angažman, meni izgledaju kao loše opravdanje, bijeg od vlastite odgovornosti, ...kao neko lako štivo za površno opisati cijelu jednu generaciju.

Siguran sam da to ni baš tako. Ne sliježu svi ramenima.

Postoje mnogi koji imaju vrlo jasne ideje i koji ne prihvaćaju licemjerje i podilaženje plitkim interesima, počevši od načina na koji neki političari, neki novinari, čak i neki suci pokušavaju opravdati fašističke istupe i manifestacije.

Tako se antifašizam pokušava sve više prikazati kao nešto nepotrebno, nešto prošlo ...gotovo arheološko.

A u stvari antifašizam je skup vrhunskih vrijednosti, ideja i prvoklasnih pitanja koja se tiču odnosa među ljudima, između građana i vlasti, između političkih snaga.

Pitanja, ideje i vrijednosti koje bi svakodnevno tribale biti na tanjuru politike i dan, danas.

Otvaranje realnog prostora slobode, prava i poštovanja za sve – za sve nacije, religije, manjine, za crne bijele žute crvene ili zelene plave, za hetero lezbijke gay trans – jedan je od načina kojim mlade generacije spoznaju antifašizam, prvenstveno kao sinonim ljudske slobode, bez obzira na različitosti.

Na primjer, sve se više govori o činjenici da su nove generacije u strahu jer su ostale bez budućnosti. Kako na to reagiramo?

Fašisti ocjenjuju da su dosadašnji recepti propali i prizivaju nostalgičnu prošlost, idealiziranu, povratak na nešto što ih podsjeća na njihov slomljeni san.

A antifašisti uzimaju ono što je dobro u prošlim iskustvima i koriste to za hrabro se i mudro suočiti sa suvremenim izazovima.

Odgovori na ove izazove nisu u zatvaranju, u nostalgiji, u nacionalizmu; već u uključivanju, u jednakosti a ne diskriminaciji, u sposobnosti da mislimo na sutra jednom zajedničkom vizijom rasta i razvoja kojom smo sposobni upravljati.

E soprattutto, per quanto riguarda i valori, parliamo di due universi che non possono coesistere.

Un conto è ammettere la complessità e le contraddizioni nelle esperienze del passato; e altro conto è ridurre tutto a un minestrone in cui tutto si somiglia e in cui una posizione vale l'altra e in cui si dimenticano le terrificanti conseguenze di un'ideologia che ha messo a ferro e fuoco il mondo.

Žalosno je reći, ali danas je u Hrvatskoj postalo isplativo proizvoditi „Kontrapovijest“, to je čak postao dobar business.

Zato je posebno važno, za sve nas, još više uzdignuti taj zdravi i napredni istrijanski duh, duh naroda koji je od ponosa i poštenja napravija zastavu koju nosimo s velikim ponosom i odgovornosti.

Triba nan ta odlučnost, tribaju nan nove perspektive, novi izazovi, ali i još više snage i zajedništva, KURAJA.

Izgraditi put koji će omogućiti mladim generacijama da ovdje pronađu svoju priliku, da ostanu i doprinesu ekonomskom, socijalnom i kulturnom razvoju te naše... te njihove krasne zemlje – to je naša dužnost!

Svaki od nas mora svjedočiti ovim vrijednostima vlastitim primjerom.

Samo ćemo tako imati povjerenje građana i iznad svega mladih prema institucijama, povjerenje koje je neophodno za budućnost naše Istre.

Hvala svim ljudima Istre na njihovom radu, trudu, strpljenju, mudrosti, ljubavi, znanju, plemenitosti, poštovanju... Hvala svima koji nose u srcu našu Istru – najljepšu zemlju na tom moru Jadranskom!

A tutti Loro va la nostra gratitudine.
Vi auguro ogni bene!
Želim Vam svako dobro!

VODITELJICA zahvaljuje na prigodnom govoru i poziva potpredsjednika antifašista Istarske županije g. Edu Jermana da se obrati uzvanicima.

EDO JERMAN, potpredsjednik antifašista Istarske županije

Poštovani izaslanici predsjednice Republike, predsjednika Sabora, predsjednika Vlade, poštovani Saborski zastupnici, poštovani Župane Istarske županije, poštovani predsjedniče Skupštine Istarske županije, cijenjene drugarice i drugovi, poštovane dame i gospodo.

Danas između ostaloga govorit ću o 43. Istarskoj diviziji koja je omogućila i doprinijela stvaranju uvjeta za donošenje povijesnih Pazinskih odluka. Dužni smo i u ovoj prilici da u ime antifašista Istre i naših građana izrazimo našu neizmjernu zahvalnost, uz vječitu slavu, našim velikim žrtvama, koji su otpor fašizmu platili životom, u borbi naših predaka, brojnih generacija kroz stoljeća, težnjom za sjedinjenjem Istre s maticom domovinom čija su htijenja ostvarena u našoj slavnoj narodnooslobodilačkoj borbi. U ime tih ideala koji nas nadahnjuju i čine ponosnim, ispred saveza udruga antifašista Istarske županije, pozivamo na solidarnost u zaštiti digniteta naše slavne narodnooslobodilačke borbe, promicanju antifašističkih civilizacijskih vrijednosti, slobode, pravde i jednakosti za sve. Istra se u dramatičnom vrtlogu drugog svjetskog rata našla u raljama fašizma, ali istovremeno i snažnim antifašističkim pokretom čiju inspiraciju zdravog duha i odlučnosti u zaštiti vlastitog identiteta i dostojanstva, crpi iz brojnih svjetskih primjera otpora nadirućem fašizmu u Europi, Labinskom republikom, Proštinskom bunom, radničkih štrajkova, pobune tinjanskih žena, akcije Gortanovaca i drugih događaja koje povijest pamti. Jer Istrani, radnici, seljaci, bili oni Hrvati, Slovenci, Talijani, nisu se mirili sa fašističkim i represivnim nasiljem. Prinude i teror nisu uspjeli pokoriti plemenite ideale Istrana. U Čabru je 29. kolovoza 1944. godine osnovana treća istarska brigada, a istog dana je osnovana i 43. istarska divizija. Područje operativnog djelovanja 43. istarske divizije uz Istru prostiralo se i van njenih granica, u hrvatskom i slovenskom primorju, Gorskom kotaru, Pokuplju, sve do Karlovca i Žumberka.

Ratni dokumenti pokazuju da je ratni put divizije praćen velikim teškoćama i oskudicama u naoružanju, odjeći, sanitetskom materijalu i opremi. Jedino čega nije nedostajalo usprkos svim nedaćama, je veliki moral boraca, hrabrost i odvažnost da se pobijedi nacifašistički okupator i ostvare zacrtani ciljevi u rujanskim danima i odlukama Istarskog sabora. U trenutku osnivanja 43. istarske divizije u sastavu narodnooslobodilačke vojske Hrvatske i Jugoslavije, nalazilo se 30000 boraca, dobrovoljaca iz Istre. Više od jedne četvrtine boraca u sastavu 4. armije narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije, činili su istarski borci. Na raznim operativnim zadacima i dužnostima pozadine u Istri, bilo je angažirano oko 65000 muškaraca i žena, vitalno sposobnih, svih uzrasta. Osnivanju 43. istarske divizije, prethodili su brojni značajni povijesni događaji. U kolovozu 1942. godine osnovana je prva istarska partizanska četa Vladimir Gortan, koja se odmah prebacuje na Planik u Istru. Svih 30000 boraca Istre bili su garanti da će se pazinske odluke o sjedinjenju Istre s domovinom u praksi i provesti. Jasno je da su Istrani tu borbu mogli uspješno okončati samo u zajednici sa partizanskim pokretom u Hrvatskoj i Jugoslaviji, uz vodstvo Josipa Broza Tita, koji se osobno suprotstavio volji velikih sila, donosio odluke vezano za Istru, Rijeku, Zadar i slovensko primorje, znajući da ima plebiscitarnu podršku naroda. Međutim, svjedočimo eskalaciji revizionističkih, nacionalističkih i populističkih strasti dijela hrvatskog društva. Provodi se na najgrublji način, svojevrsna lustracija narodnooslobodilačkog pokreta i borbe, iz osvete i mržnje, protiv ustavno, nemoralno, sveobuhvatno, povijesno, socijalno i ponižavajuće, za naše zaslužne antifašističke borce drugog svjetskog rata.

Ovom prilikom nećemo nabrajati brojne slučajeve koji su u sukobu s Ustavom i zakonom, a nisu sankcionirana, već ih aktualna vlast Republike Hrvatske tolerira, prešućuje ili čak podržava, počev od rušenja naših 3000 spomenika, a mnogih velike umjetničke vrijednosti, marša crnokošuljaša, glorifikacijom neofašističkih ideologija i njihove ikonografije, širenjem mržnje, što je pogubno za civilizacijske vrijednosti naše domovine.

Ratni zločini nepresušna su tema svih ovih godina, i danas, a koje ekstremna desnica definira kao komunističke zločine, jednostranim pristupom ratnim događajima i uz rat vezanih, u nastojanju da se u javno mnijenje usadi posve lažna slika o sukobljenim stranama u drugom svjetskom ratu, izvrđavanjem i prešućivanjem povijesnih istina s ciljem demoniziranja svega partizanskog.

Dragi prijatelji, mi antifašisti smo zabrinuti i postavljamo si uvijek jedno pitanje. Što se to dešava u našoj lijepoj Hrvatskoj? Iz dana u dan pojava je sve češćih mržnji, nasilja, siromaštva, nepravde, pljačke, i da ne nabrajam dalje. Neki nam kažu da smo mi antifašisti jugonostalgicari. Nismo, ali znamo da se kako ih oni zovu, u ona „mračna vremena“, pa sve do devedesetih godina, gradilo škole, tvornice, bolnice, ceste. Imali smo zagarantirana radna mjesta, nismo odlazili u Irsku, Njemačku, imali smo besplatno školovanje, besplatne zdravstvene usluge, itd. Nažalost, kada se, opet neki kažu „razdanilo“, što smo učinili? Pa uništili skoro sve. Kažu nam „prestanite sa vraćanjem u prošlost“. Pa kakvi bi mi bili antifašisti i ljudi, kada bi zaboravili na velike žrtve u drugom svjetskom ratu, na partizane i partizanke, na čelu sa Josipom Brozom Titom, koji su stvorili hrvatsku državu u postojećim granicama, a mi u domovinskom ratu, te granice obranili.

Zato, poštovani mi antifašisti i svi ljudi dobre volje, nećemo i ne smijemo nikada zaboraviti velike žrtve narodnooslobodilačkog rata, sa zadatkom očuvati temeljne vrijednosti antifašizma i uporno raditi na promoviranju antifašizma danas i antifašizma sutra.

I za kraj, bio sam prisutan 14. ovog mjeseca u Ajdovščini na velikoj proslavi priključenja Primorske državi Sloveniji. Bilo je prisutno preko 10000 ljudi, bili su prisutni predsjednik države, predsjednik Vlade, predsjednik državnog zbora, svi ministri u Vladi uz direktan televizijski prijenos, pa evo jedna mala sitna poruka, od nas antifašista našim vladajućim. Pokušajte u neko naredno vrijeme 10% od toga ostvariti. Mi antifašisti bit ćemo vam neizmjerljivo zahvalni.

Hvala lijepa i živjeli!

VODITELJICA, zahvaljuje g. Jermanu na obraćanju i poziva Zamjenika župana Primorsko-goranske županije g. Petra Mamulu da se obrati uzvanicima.

Cedo la parola al Petar Mamula di rivolgersi.

PETAR MAMULA, Zamjenik župana Primorsko-goranske županije

Cijenjeni uzvanici, dragi domaćini, drago mi je da sam ovdje danas dobio priliku da vas pozdravim ispred Primorsko-goranske županije i u svoje osobno ime, te da prenesem pozdrave župana Komadine koji nije danas mogao zbog drugih obaveza biti prisutan. Nemam napisan govor, ali teško bi ga bilo i pročitati nakon govora mojih prethodnika koji su manje-više sve rekli o antifašizmu, o vrijednostima na kojima je utemeljen naš kraj, Istra i Primorsko-goranska županija. Mogu samo reći da se kao pripadnik mlađe generacije mogu poistovjetiti sa njihovim govorima, iz razloga što sam u nedavno vrijeme obišao i Čabar koji je ovdje danas spomenut, koji je također kao Istarska županija uzeo za svoj Dan, datum kada su se njegovi stanovnici vratili iz logora koji je fašizam i nacizam utemeljio. Bio sam također prije nekoliko dana i u Bihaću gdje su me proveli kroz muzej obilježavanja održavanja ZAVNOH-a, gdje su sa radošću i odobravanjem dočekali Pazinske odluke, odluke istarskog naroda o pripojenju hrvatskom korpusu, hrvatskoj državi. Tada smo znali, možda bolje nego danas, donositi povijesne odluke, a to je ono što nam danas treba, ne samo u političkom i državnom smislu, nego i u gospodarstvu. Tada smo bolje znali odgovarati na najveće izazove. O problemu migracija i migranata u nekoliko rečenica sam porazgovarao sa predsjednikom Unsko-

Sanskog kantona, koji je apelirao da je rješenje u dogovoru i razgovoru između naših država, da taj problem ne možemo na kvalitetan način riješiti sami. Moje osobno iskustvo vezano uz antifašizam, uz to razdoblje kada je pobijeđeno najveće zlo u povijesti čovječanstva, tiče se dana kada sam sa članovima svoje obitelji otišao u potragu za svojim pradjedom koji je nestao u vihoru drugog svjetskog rata. Našli smo ga u jednom malom mjestu na sjeveru Češke, gdje je njega i njegove supatnike do zadnjeg časa omeđivala bodljikava žica, ista ona koja danas dijeli narode ovih država. Ista ona koja nas pokušava odijeliti od današnje moderne, zapadne, razvijene Europe, a samo iz jednog razloga, zato što nismo u mogućnosti razgovarati i donositi odluke kojima ćemo rješavati probleme koji nas sve skupa pritišću i koji prijete sadašnjosti, a još više budućnosti moderne Hrvatske i moderne Europske unije. Onima koji nas danas pokušavaju podijeliti, na nacionalnosti, na različite boje, na različite pripadnosti, mi u Primorsko-goranskoj županiji volimo, kad god je prilika, a ovo je jedna od njih, volimo poručiti da nas po tom osnovu nikada nisu i nikada neće moći podijeliti. Mi ljude dijelimo po vrijednostima, a o tome je danas ovdje bilo najviše riječi. Ili su antifašisti ili su ono protiv čega su se antifašisti borili.

Želim prenijeti pozdrave susjedne Županije, koja diše slično kao Istarska županija koja je upravo zahvaljujući svom antifašističkom, slobodarskom i lijevom opredjeljenju jedna od najrazvijenijih u Hrvatskoj i koja će takva i ostati. Zahvaljujući njima ova država ide naprijed, a ne natrag.

Hvala još jednom na pozivu i čestitam vam Dan Istarske županije.

Voditeljica zahvaljuje g. Petru Mamuli. Najavljuje i predstavlja KUD Matko Brajša Rašan.

KUD Matko Brajša Rašan izvodi skladbe: Radićeva rožica, Zrasla mi ladonja i Bella ciao.

Voditeljica zahvaljuje KUD-u Matko Brajša Rašan i poziva izaslanika predsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra turizma g. Garija Cappelija da se obrati uzvanicima.

GARI CAPELLI, izaslanik predsjednika Vlade RH i ministar turizma

dobro dan poštovane dame i gospodo, distinti salutti a tutti, egreggi signore e signori, kao prvo čestitao bih vam vaš Dan Istarske županije. Za doći pred vas ne treba papir, ne treba čitati, treba se pokloniti i zahvaliti svima vama koji ste sudjelovali u antifašizmu istre, a i poticali da tako nešto bude na razini Hrvatske. Još jednom hvala za ono što ste pokrenuli 1943. i treba se toga podsjećati i poštivati. Isto tako Istra je znala i imala hrabrosti i 1943. ali i u Domovinskom ratu jako veliki broj ljudi se javio iz ovog kraja braniti Hrvatsku državu i njima isto tako čestitam za sve ono što su učinili. Ovo su trenuci kada treba poštivati sve one koji su željeli Istri i Hrvatskoj slobodu, demokraciju, boljitak i sve ono što želimo i našoj djeci i svima koji žive u Hrvatskoj. Istra je uvijek imala jednu posebnost, u Istri sam se uvijek dobro osjećao, i ja sam dio te Istre, volim slušati istarsku himnu, spominju moj Lošinj, moj Cres. Bili smo povezani uvijek Pulom, jednim brodom dnevno, svi se toga sjećamo, povezani smo poviješću. Cres i Lošinj je uvijek bio dio tog što se događalo u Istri, i povijesnog i razvojnog puta i svega što danas imamo. Kad dolazim kao ministar turizma u Istru, uvijek volim reći „hvala Istro što činite i ugošćavate čak jednu cijelu Hrvatsku. Preko četiri milijuna turista dolazi u Istru i Istra je po tome itekako poznata i važna. Uvijek je bila promotor, uvijek je bila korak naprijed i primjer kako treba raditi u turizmu, kako se treba predstavljati vani. Uvijek je bila dio te obitelji demokracije, dio Europe, nismo ni morali ući u Europu, Istra je to već bila davno prije i znala je što je to Europa jer se ponašala europski, ali nikad nije zaboravljala povijest i željela je bolju budućnost. Reći ću hvala istarskim ljudima, hvala svim Istrijanima što čine. Grazie a tutti, viva l'Istria, viva Croazia. Živjela Hrvatska, živjela Istria!

Voditeljica zahvaljuje gospodinu Capelliju i poziva izaslanika predsjednika Sabora i načelnika općine Sveti Petar u Šumi gospodina Maria Bratulića da se obrati uzvanicima.

MARIO BRATULIĆ, izaslanik Predsjednika Sabora Republike Hrvatske i načelnik Općine Sveti Petar u Šumi

Poštovani predsjedniče Županijske Skupštine i vijećnici, poštovani obnašatelju funkcije Župana, poštovani izaslanici Predsjednice RH i predsjednika Vlade RH, poštovani potpredsjedniče Saveza udruga antifašističkih boraca i antifašista Istre, članovi udruga antifašističkih boraca IŽ i živi borci, saborski zastupnici, gradonačelnici i načelnici, hrvatski branitelji, uzvanici, pripadnici talijanske zajednice i ostalih manjinskih zajednica, dragi svi.

Dopustite mi na početku prenijeti srdačan pozdrav i iskrene čestitke Predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića i moje osobno, za 25. rujna, Dan Istarske županije, 26. obljetnicu osnutka IŽ i 76. obljetnicu donošenja povijesnih pazinskih rujanskih odluka.

Za svakoga od nas u Istri, već punih 76 godina, 25. rujna je dan koji ima posebnu težinu, dan kada su potvrđene rujanske odluke kojima je izražena volja hrvatskog naroda za sjedinjenje s Maticom domovinom Hrvatskom. Danas sa sigurnošću možemo kazati da su Rujanske odluke i događaji koji su uslijedili do 25. rujna 1943. i kasnije, najznačajniji događaji u dugoj, mukotrpnj povijesti Istre, a općenarodni plebiscitarni ustanak i 25-dnevni period prve pune, sadržajne i željene slobode, izvojevane sviješću i borbenom akcijom najširih narodnih slojeva i adekvatnim reagiranjem rukovodstva NOP-a neponovljiv događaj, trajnih vrijednosti i dalekosežnih poruka. Rame uz rame, Istrani svih svjetonazora i nacionalnosti, antifašisti, narodnjaci, svi koji su tada živjeli u Istri izvojevali su veliku, ali nažalost i krvavu pobjedu uz brojne žrtve, oslobođanjem Istre sve do Trsta. Ta je pobjeda istarskih ljudi, kasnije potvrđena kroz donošenje čuvenih pariških odluka od 10. veljače 1947. u konačnom sjedinjenju Istre s Maticom domovinom. Uz velike zasluge koje moramo pripisati antifašističkim borcima NOP Istre koji su tada djelovali u raznim postrojbama i divizijama, danas se s posebnim poštovanjem moramo sjetiti velikih Istrana toga vremena, braće Ljube i Antona Drndića, Antona Šestana, Mate Balote, Joakima Rakovca, Zvonimira Brumnića i neponovljivog pregovarača monsinjora Bože Milanovića koji je uz nekoliko Istrana sudjelovao na Pariškoj mirovnoj konferenciji kada je Istra uz ostale hrvatske krajeve iz etničkih, etnoloških, geografskih i ekonomskih razloga priključena tadašnjoj FNR Hrvatskoj kako bi nakon dugotrajnog narodnog tlačenja i teške borbe za oslobođenje, istarski Hrvati živjeli u zajedničkoj domovini. Danas, u demokratskoj državi, članici EU, pred ulaskom u članstvo Schengenskog prostora kada više neće biti graničnih zapreka između nas i susjeda u Uniji još više nas veseli koliko su rujanske odluke bile važne i dalekosežne. Mi Istrijani moramo biti posebno ponosni na naše domoljublje u drugom svjetskom ratu i na domoljublje svih nas hrvatskih branitelja u domovinskom ratu, a to smo višekratno iskazali kroz masovno uključivanje i odazivanje mobilizaciji istarskih branitelja u domovinskom radu u 119. brigadi, 154. DP i ostalim jedinicama u kojima su se borili istarski ljudi, iako je Istra bila izvan ratnih djelovanja.

Naša borba za slobodu, samostalnu i suverenu domovinu tada pred više od 70 godina i ne tako davno u domovinskom ratu u kojemu smo i osobno sudjelovali, bila je čista i bez mrlji, kako ta nama u Istri priliči.

Istra je oduvijek imala posebnu važnost u hrvatskoj povijesti, a hrvatski narod je duboko poštujući svoje bližnje, pripadnike talijanske nacionalne zajednice i opstale manjinske zajednice, usprkos raznim teškim povijesnim okolnostima sačuvao svoj identitet, kulturu i tradiciju. Danas, zajedno, na najbolji mogući način oplemenjujemo naš suživot u Istri, Hrvatskoj i Europi, jedinstvenom povijesnom prostoru i zajednici naroda kojoj oduvijek pripadamo. Također je važno danas kazati, da se moramo čvrsto i odlučno zalagati za nove oblike fiskalne i funkcionalne decentralizacije prema županijama, općinama i gradovima, za

više izvornih ovlasti i financijske samostalnosti kako bi se sredstva poreznih obveznika ravnomjerno usmjerila za konkretne i životne potrebe svih naših sugrađana. U gospodarskim okolnostima u kojima smo se našli, uz tradicionalno dobre turističke rezultate, ali bez drugih značajnijih pokretača razvoja, treba nam novi zamah vizionarstva i izvrsnosti u Istri, ali i Hrvatskoj, po svim pitanjima od gospodarstva pa do drugih sektora u kojima Istra i Hrvatska imaju velikih potencijala.

Kao ča smo nekada stavili glave skupa, kada su naši stari donosili rujanske odluke, borili se za sjedinjenje Istre s Maticom domovinom, odazivali se mobilizaciji i sudjelovali u domovinskom ratu, vrijeme je da danas također stavimo glave skupa za sve ono ča je Istri potrebno.

Danas na ovaj svečani Dan Istarske županije vjerujem da zajedničkim snagama, možemo naš zavičaj i domovinu učiniti boljom i prosperitetnijom, iz kojih mladi neće odlaziti već će zajedno s nama iskusnijima izgraditi još bolju Istru i Hrvatsku u velikoj europskoj obitelji, kojoj oduvijek pripadamo.

Dopustite mi još jednom na kraju u ime Predsjednika Hrvatskog Sabora i osobno, srdačno čestitati Dan Istarske županije u zajedništvu za napredak naše županije.

Na kraju Bog nam daj sriću, zdravlje i vidimo se k litu. Hvala!

Voditeljica, zahvaljuje g. Bratuliću i poziva izaslanika Predsjednice Republike Hrvatske i Savjetnika za analitiku i unutarnju politiku g. Vladimira Lončarevića da se obrati uzvanicima.

Dr.sc. VLADIMIR LONČAREVIĆ, izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske i Savjetnik Predsjednice za analitiku i unutarnju politiku

Poštovani predsjedniče Županijske Skupštine, vijećnici, poštovani gospodine Župane, poštovani sudionici antifašističke borbe i hrvatski branitelji iz domovinskog rata, poštovani izaslanici Predsjednika Sabora i Predsjednika Vlade, načelnici, gradonačelnici, Saborski zastupnici, cijenjeni gosti i uzvanici. Velika mi je čast da danas ovdje mogu predstaviti Predsjednicu Republike i u njezino ime prenijeti srdačan pozdrav i čestitku uz Dan Istarske županije. Dan Istarske županije ujedno je i velik dan za Hrvatsku i hrvatsku povijest, jer njime obnavljamo sjećanje na donošenje pazinskih odluka kojima je očitovana volja hrvatskog naroda i svih istarskih domoljuba da Istra uđe u sastav matice zemlje, Hrvatske. Podsjetit ću da je tom datumu prethodio proglas narodnooslobodilačkog odbora za Istru, spomenut je Ljubo Drndić ovdje, o priključenju matici zemlji, s ostalom „hrvatskom braćom“ kako piše u proglasu od 13. rujna, za koji mirne duše možemo reći da pripada najdomoljubnijom dokumentima hrvatske povijesti. U tom dokumentu sažeti su, ne samo ciljevi i ideali antifašističkog pokreta u Istri, koji je uostalom započeo još dvadesetih godina, nego su sažeti ideali istarskog narodnjaštva i pravaštva, počevši od biskupa Dobrile, pa do Bože Milanovića. Prije dolaska ovamo otišao sam u Park istarskih velikana i vidio bistu Vladimira Gortana i još nekoliko heroja, Vladimira Nazora, biskupa Jurja Dobrilu, Božu Milanovića, Matka Laginju i pomislio, „da, tu je sažeta istarska povijest“.

Kad je u pitanju heroj Vladimir Gortan koji je spomenut ovdje više puta, koji je strijeljan 1929. godine, što je istarski antifašizam? To je zapravo jedna velika solidarnost istarskih ljudi, svih svjetonazora. Zašto to kažem? On je bio osuđen zajedno sa svojim drugovima na smrt od fašističkog suda i gospodin Živko Gortan naziva odvjetnika u Međimurju, Vjekoslava Gortana, koji je istarski sin, i moli ga za pomoć. On je zvao nuncija Pelegrinetija u Beograd koji je zvao papu Pija XI koji utječe kod fašističkog suda, te su pomilovani svi, osim nažalost Vladimira Gortana koji je strijeljan i kasnije proglašen narodnim herojem. Dakle ta solidarnost istarskih ljudi obilježava istarski antifašizam i cijelu istarsku povijest. To trebamo znati, i upravo to jedinstvo istarskih ljudi trebamo cijeniti.

Pozdravljajući vas u ime Predsjednice Republike Hrvatske, želim istaknuti veliku ulogu Istarske županije u suvremenoj hrvatskoj povijesti, u domovinskom ratu. Međutim koliko god trebamo gledati u prošlost i mnogo se čime ponositi, toliko trebamo gledati u budućnost,

želimo živjeti bolje, napredovati više. Jedan od puteva postizanja tog cilja je decentralizacija. Predsjednica Republike je svojim posjetima hrvatskim županijama, snažno naglasila važnost županija za ravnomjeran regionalni razvoj Republike Hrvatske. Može se reći da je dala snažan politički vjetar u jedra županijskom modelu regionalne samouprave u Hrvatskoj i time na svoj način doprinijela promjenama koje su nužne i neizbježne, želimo li zaista da se svaki hrvatski kraj i županija razvija u skladu sa svojim komparativnim prednostima, tradicijama i potencijalima. Vi ste, Istarska županija, među prvima krenuli putem veće decentralizacije, što treba cijeniti i vrednovati u kontekstu ne samo stvaranja boljih pretpostavki za razvoj vaše županije, nego i cijele Hrvatske. Bili ste također predvodnici nove paradigme samostalnog nastupa hrvatskih županija u regionalnoj suradnji u cijeloj Europi, u primjeni prava nacionalnih manjina, a rekao bih da je gotovo skokovit napredak hrvatskog turizma nezamisliv bez vašeg doprinosa, o čemu je govorio i ministar Capelli. Znamo, dakako da ima problema, da ima stvari kojima ne možemo biti zadovoljni, ali do rješenja problema možemo doći samo dijalogom i zajedništvom u duhu solidarnosti i supsidijarnosti. Iskustvo je pokazalo da stranačko-ideološke ni bilo koje druge isključivosti ne mogu riješiti problem. Na svim razinama potrebna nam je nova politička paradigma koja neće isključiti naše razlike. Dapače, te razlike treba prepoznati i razumjeti, ali će nam omogućiti prepoznati dobrobiti dijaloga i suradnje, kako političke, tako i institucionalne na svim razinama. To je politika koju zagovara i Predsjednica Republike.

Dopustite mi na kraju još jednom u ime Predsjednice Republike i svoje osobno, srdačno čestitati vam ovaj povijesni dan, Dan Istarske županije i zaželjeti svekoliki napredak za svako dobro vama i vašim bližnjima, obiteljima.

Hvala lijepa!

Voditeljica zahvaljuje gospodinu Vladimiru Lončareviću, e cedo la parola al presidente della Regione Istriana, Fabrizio Radin.

ŽUPAN Fabrizio Radin

Poštovani izaslanice Predsjednice Republike Hrvatske,
Poštovani izaslanice predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
i izaslanice predsjednika Hrvatskog Sabora,
Poštovani potpredsjedniče Saveza antifašista Istarske županije,
Cijenjeni saborski zastupnici,
Poštovani gradonačelnici, načelnice i načelnici,
Drage vijećnice, dragi vijećnici,
Dame i gospodo, drugovi i drugarice,
Spettabili ospiti, cari amici, compagne e compagni,
Pozdravljam sve prisutne te koristim priliku da svim građanima Istre čestitam 25. rujna – Dan istarske županije.

25. rujna 1943. godine donesene su Pazinske odluke o pripojenju Istre matici Hrvatskoj, odluke koje su odredile budućnost Istre i Hrvatske.

Čuveni proglas o sjedinjenju naše regije s maticom Hrvatskom te Odluke koje su potom uslijedile – temelj su današnje Istre. I to ne bilo koje Istre – već demokratske, višejezične, multikulturalne, otvorene, europske Istre koja, na zasadama povijesnih odluka, želi biti svoja na svome, prema tome dio demokratske države Hrvatske koja uvažava regionalne specifičnosti i priznaje ih kao svoje bogatstvo, i put u europske čvršće integracije, države u kojoj će prije ili kasnije – biti samo po sebi razumljiva potreba uspostavljanja autentične, fiskalne decentralizacije jer odgovorni- ajde recimo do kraja: autonomni, dakle odgovorni razvoj svakog dijela Hrvatske doprinijet će blagostanju državne cjeline i svakog njenog stanovnika.

Rujanskim događajima započinje kraj vladavine fašizma, ali upravo antifašističke tekovine čine, usudio bih se reći – genom – današnje i buduće moderne Istre. Samo na antifašističkim tekovinama Istra može biti i ostati jaka, moderna i napredna regija, uzor svim ostalim hrvatskim krajevima.

Antifašizam u današnjem prijevodu znači miroljubivost, tolerancija, otvorenost, prema drugom i drugačijem, suživot svih naših istarskih posebnosti, onih autohtonih i onih koje to nisu, ali su voljne prihvatiti običaje i duh našega zavičaja.

Antifašizam znači otpor prema diskriminaciji, govoru mržnje, nasilju na etničkoj i svakoj drugoj bazi, ali i otpor prema svakom revizionističkom pokušaju negiranja vrijednosti narodno oslobodilačkog pokreta.

Isto tako, ne smijemo zaboraviti vrijednosti koje su također bile utkane u temelje narodno oslobodilačkog pokreta, a koje su danas nekako zapostavljene, marginalizirane, skoro zaboravljene, a to su vrijednosti ljudskog rada, solidarnosti i socijalne pravde, koje ne smiju biti skinute s dnevnog reda pogotovo u današnje doba, kada u svijetu dominira ljudska pohlepa, grabežljivost i potrošački mentalitet i kada u mom rodnom gradu, na primjer, pred očima nam nestaje stoljetna industrijska brodograđevna radnička tradicija plavih trliša.

Ne smijemo zaboraviti da su istarski partizani išli u borbu s vizijom stvaranja boljeg i pravednijeg svijeta, društva rada i solidarnosti, koje će svakom čovjeku omogućiti dostojanstveni život, u skladu s njegovim sposobnostima i potrebama.

Iako je Istra odavna odabrala put rada i napretka, što nam je omogućilo da posljednjih dvadeset godina stasamo u jednu od najrazvijenijih županija u Hrvatskoj, svjedoci smo i bolnih promašaja i padova, koje će biti moguće prevladati samo ako se vratimo korijenima: a naši korijeni su i u onom često prešućenom dijelu narodno-oslobodilačkog pokreta koji je zagovarao – nemojmo to zaboraviti – vrijednosti rada i socijalne i društvene emancipacije.

Zbog toga danas slavimo, jer želimo odati počast i izraziti zahvalnost svim borcima koji su dali svoj doprinos i živote u ime naših trajnih ideala i temeljnih vrijednosti – vrijednosti koje su ugrađene u duh naše regije i istrijskog zavičajnog identiteta: dozvolite mi da ih još jedanput ponovim, polako – con calma – da ih dobro upamtimo i ne zaboravimo, a one jesu:

- Antifašizam
- Sloboda i jednakost
- Nacionalna i socijalna emancipacija
- Rodna ravnopravnost
- Poštivanje ljudskih prava i prava nacionalnih manjina
- Višejezičnost i multikulturalnost
- Vrijednosti su to koje možemo sintetizirati u jednu jedinu riječ, koja je u Istri svima poznata i zahvaljujući tekovinama narodnog oslobodilačkog pokreta, koja ima još uvijek čvrste i duboke korijene – a ta riječ označava naš suživot – la nostra convivenza.
- Danas, 25. rujna 2019. godine, 76 godina kasnije pred Istarskom županijom su brojni projekti, ali i izazovi s kojima se želimo uhvatiti u koštac. Meni su prioritetni izazovi, drugim riječima i pojednostavljeno: radi se o problemima. I to ozbiljnim.

U prvom redu Uljanik.

Vjerovali smo – a ni danas nismo definitivno izgubili svaku nadu, usprkos svemu – da postoji alternativa potpunoj i definitivnoj likvidaciji Uljanika. Alternativa se zvala stečaj preustrojem. Za uspjeh navedenog scenarija ključna je bila politička volja najvećih vjervnika – a to su, da ih poimence redom citiramo: Republika Hrvatska, Ministarstvo financija i Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

U nastavku sudske priče, koja još traje, nismo dobili Novi Uljanik već, za sada, samo novu stečajnu upraviteljicu.

Zalagali smo se i još uvijek se zalažemo za reanimaciju pulske brodograđevne industrije i zbog jednog prevažnog, društvenog razloga: radi mogućnosti povratka nenadoknadivog ljudskog kapitala, najmanje 500 najboljih radnika na navozima i u projektnim uredima: radnika

koji su sada na burzi, eventualno zaposleni u prekarijatu turističkog sektora, ili u susjednim europskih brodogradilištima. Bez njih, brodogradilište je bez budućnosti. Bez njih nema sirene koja će u 6 ili 7 ujutro označavati početak radnog vremena, jer bez njih dobrim dijelom nestaje i radno vrijeme kao posebna, gradska kategorija. Bez njih, bez industrijske proizvodnje i njenih radnika, riskiramo pretvoriti se u društvenu zajednicu u kojoj će glavnu riječ voditi špekulanti, rentijeri i koncesionari.

Ministar gospodarstva Darko Horvat izjavljuje u tisku da „nakon rješenja za 3. Maj na red dolazi rješenje za Uljanik“. Želim mu vjerovati. Kao što vjerujem elementarnoj, svima evidentnoj činjenici da neće biti opstanaka hrvatske brodogradnje bez opstanaka pulskog, istarskog, hrvatskog Uljanika!

Drugi je ozbiljni izazov, dakle problem, nefunkcioniranje sustava mehaničko-biološke obrade otpada. Vrlo kratko: izgubili smo Kaštijun, zatvorili smo i sanirali nekadašnja otvorena odlagališta, poštovali smo – kao disciplinirani Istrijani – Direktivu o odlaganju otpada Europske unije i pripadajuće smjernice Republike Hrvatske s ciljem uspostave cjelovitog sustava obrade otpada: od recikliranja selekcioniranog otpada do preuzimanja finalnog proizvoda koji nastaje obradom otpada. U međuvremenu, usred turističke sezone količina otpada koja je dolazila na obradu višestruko je premašivala količine za koje je postrojenje projektirano. Prvenstveno zbog nedostatne reciklaže. Ali i zbog strukturnih i organizacijskih nedostataka. Zbog toga su se u ljetnom periodu širili neugodni mirisi s Kaštijuna. Drugim riječima: smrdjelo je. I još uvijek, povremeno, smrdi, iako sa smanjenim intenzitetom.

Imamo dakle, izvanrednu situaciju i uznemirenost mještana, što ne može i ne smije biti samo problem stanovnika Vinkurana, Banjola, Vintijana, Pomera i Medulina – jer je to zapravo opći, sve istarski problem kvalitetnog, učinkovitog, ekološki prihvatljivog zbrinjavanja otpada u našoj županiji.

Preduvjet budućeg razvoja našeg zavičaja i zdravlja njenih stanovnika.

Svima mora biti jasno: još jedno ljeto s takvim, problematičnim Kaštijunom ne možemo, ne smijemo i nećemo si dozvoliti.

Treći je izazov, dakle problem, UDU. Dolazi nam ured državne uprave sa gotovo 160 djelatnika – što je po broju djelatnika još jedna županijska organizacija – i otprilike 200 novih poslova koji se tiču primjene državnih propisa na lokalnoj razini i to na području gospodarstva, turizma, obrtništva, matičarstva, društvenih djelatnosti...

Decentralizacija poslova i obaveza bez pratnje fiskalne decentralizacije će i u ovom slučaju stvarati ozbiljne teškoće u funkcioniranju regionalne samouprave, jer jedan dio troškova tog preuzimanja poslova državne uprave morat će se namiriti iz županijskog proračuna, što će vjerojatno ugroziti dostignuti nivo naših redovnih programa i aktivnosti. S druge strane, povjereni nam državni poslovi će na županijskoj razini sigurno bolje funkcionirati – u interesu građana i gospodarskih subjekata – u odnosu na razinu usluge koje je danas u stanju pružiti postojeći sustav ureda državne uprave.

Dakle, prošlo je nešto više od dva mjeseca od kad sam preuzeo funkciju obnašatelja dužnosti župana, koju vidim kao veliku čast, ali i još veću odgovornost. Zato sam u prvom planu stavio probleme, pardon: izazove, a za kraj red je da se nešto kaže i o projektima i o pokojem uspjehu.

Svakako se ubraja u uspjehe konačno postignuti dogovor za osiguranje dodatnih sredstava za dovršetak projekta izgradnje, dogradnje, adaptacije i opremanja nove Opće bolnice u Puli. Dogovor za osiguranje novih kreditnih sredstava – radi se o 150.000.000,00 kuna – postignut je na najvišoj razini, dakle u Vladi Republike Hrvatske. Dužnost mi je reći da Istarska županija, što se tiče potreba završetka gradnje nove Opće bolnice i osiguranja za to potrebnih sredstava, naišla na potpunu podršku i razumijevanje Predsjednika Vlade Republike Hrvatske, resornog ministra zdravstva i za te vrste dogovora ključnog ministra financija. To kažem zbog elementarne političke korektnosti, da ne bi izgledalo da političkog Zagreba samo kritiziramo nego da smo spremni i javno se zahvaliti kada nailazimo na podršku i pomoć, što upravo

ovoga puta i formalno činim pred svima vama, vijećnicama i vijećnicima istarske županije, u ovoj svečanoj prigodi.

Uz zdravstvenu infrastrukturu, karika bez koje se nikako ne može je medicinsko i liječničko osoblje, čiji je nedostatak gorući problem u Hrvatskoj. I po tom pitanju ne sjedimo prekriženih ruku, već provodimo konkretne mjere s ciljem njegovog ublažavanja, bilo da govorimo o povoljnijim uvjetima stambenih kredita za zdravstvene radnike koji su zaposleni u našim zdravstvenim ustanovama ili o mjeri njihovog privremenog zbrinjavanja, odnosno ustupanja stana na korištenje ili sufinanciranja stanarine. Novina je i posebna linija za studentske stipendije, a koja će biti namijenjena za deficitarna zanimanja u zdravstvu. Pravilnik je usvojen ne prethodnoj sjednici Skupštine, a uskoro ćemo raspisati i Javni poziv.

Govoreći dalje o zdravstvu i socijalnoj skrbi, uskoro će biti u funkciji i novi dio Doma za starije osobe Domenico Pergolis u Rovinju, imamo u planu dovršetak projekata rekonstrukcije i dogradnje domova za starije osobe diljem Istre, kao i daljnji strateški razvoj Bolnice za ortopediju i rehabilitaciju Dr. Martin Horvat u Rovinju.

Tu je i kapitalni projekt izgradnje nove Medicinske škole u Puli, čiji je natječajni postupak u tijeku. Otvaranje gradilišta očekujemo do kraja ove kalendarske godine, a radovi bi trebali trajati godinu i pol dana. Upravo je dovršena temeljita obnova arhitektonski vrijedne zgrade osnovne škole u Raši i područne škole u Šišanu, a u tijeku je i rekonstrukcija Osnovne škole Mate Balota u Bujama.

Per quel che riguarda il progetto di ristrutturazione della scuola media superiore italiana di Buie, la sua realizzazione è a portata di mano. L'occasione è storica e si presenterà un'unica volta: il prossimo anno. Per cogliere questa occasione ognuno dovrà fare la propria parte: con serietà e professionalità, nel pieno rispetto delle normative di legge vigenti in materia di investimenti pubblici. Le istituzioni (scuola, municipalità, Regione e Stati) lo faranno assumendo il ruolo e la responsabilità proprie delle istituzioni. Cosa di cui non dubito. Le associazioni di cittadini dovranno farlo interpretando il ruolo proprio delle associazioni di cittadini.

Istarska županija, kao osnivač bujske srednje talijanske škole, priključit će se međunarodnom projektu obnove i preuređenja školske zgrade s jednom trećinom vrijednosti ukupne investicije.

Ovdje bih sada stao, iako imamo u planu niz drugih ulaganja i projekata bilo da govorimo o obrazovanju, zdravstvu, poduzetništvu, poljoprivredi, turizmu, kulturi... Nije poželjno, a niti elegantno govoriti o planovima, o lijepim željama, a da ne izgledaju kao isprazna obećanja toliko svojstvena takozvanom modernom političkom marketingu koji više vodi računa o percepciji, a puno manje o sadržaju. Iako se iskreno veselim svim budućim, projektima Istarske županije, često i poželjno i u suradnji s istarskim gradovima i općinama, nadam se da ćemo o njima slijedeći puta imati razloga progovoriti prilikom njihovog završetka i svečane inauguracije. Prije toga, nema smisla. Prima fare e dopo dire. Anzi, l'ideale sarebbe farlo e non dirlo, che tanto il risultato si vede.

Dame i gospodo, signore e signori

Drugarice i drugovi, compagne e compagni

S optimizmom i vjerom u bolju budućnost naše Istre, čestitam Vam Dan Istarske županije, želim vam mnogo uspjeha u budućem radu!

Živjela Hrvatska, viva la Croazia!

Živjela Istra – Viva l'Istria

Živio antifašistički oslobodilački pokret, viva il movimento popolare di liberazione!

Hvala, grazie!

Voditeljica, zahvaljuje g. Fabriziu Radinu na prigodnom govoru.

Najavljuje i predstavlja vokalno-glazbenu etno skupinu Šćike.

Vokalno-glazbena etno grupa Šćike izvodi tri glazbene točke, Grimalda (tradicijska), Grožnjana grada (Anton Horvat) i Draga nam je zemlja (Ratko Barać).

Voditeljica zahvaljuje etno skupini Šćike. Zahvaljuje svima na dolasku i pažnji i čestita Dan Istarske županije.

Završetak svečane sjednice u 12,10 sati.

Zapisnik vodila
Mirela Udovičić

PREDSJEDNIK SIŽ:

VALTER DRANDIĆ